

LÄNSRÄTTEN I
ÖSTERGÖTLANDS LÄN

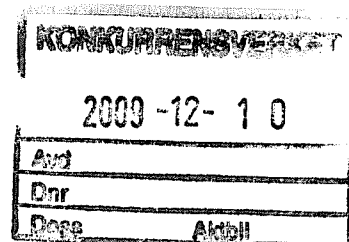
DOM
2009 -12- 09
Meddelad i
Linköping

Mål nr
3749-09
Rotel 8

SÖKANDE

Midroc Electro Aktiebolag, 556436-3595
Box 502
811 25 Sandviken

Ombud: Advokat Ulrika Strömbom
Advokatbyrån Hellgren Linander KB
Box 24053
104 50 Stockholm

MOTPART

Luftfartsverket
601 79 Norrköping

SAKEN

Upphandling enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster

LÄNSRÄTTENS AVGÖRANDE

Länsrätten beslutar att Luftfartsverkets upphandling ”Serviceavtal hissar & rulltrappor, Sundsvall-Härnösand Airport”, diarienummer LFV 2009-004033, får avslutas först sedan anbudsutvärderingen rättats på så sätt att Midroc Electro Aktiebolags anbud upptas till utvärdering.

Länsrättens interimistiska beslut den 17 november 2009 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 87563

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 406 581 04 Linköping	Brigadgatan 3	013-25 10 00 E-post: lansratteniostergotland@dom.se	013-25 11 40	måndag – fredag 09:00 - 12:00 13:00 - 15:00

YRKANDE M.M.

Luftfartsverket genomför upphandling ” Serviceavtal hissar & rulltrappor, Sundsvall-Härnösand Airport”, diarienummer LFV 2009-004033. I tilldelningsbeslut den 9 november 2009 har Luftfartsverket beslutat anta annan anbudsgivare än Midroc Electro Aktiebolag (bolaget).

Bolaget ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen får avslutas först när rättelse skett. Rättelse ska ske på så vis att bolagets anbud inte ska förkastas på den grunden att lämnat pris på jourarbeten är för lågt. Bolaget åberopar Länsrättens i Södermanlands län dom den 28 maj 2009, mål nr 603-09 samt Kammarrättens i Göteborg dom den 4 november 2009, mål nr 3356-09.

Luftfartsverket bestrider bifall till bolagets talan.

Länsrätten har den 17 november 2009 beslutat att ifrågavarande upphandling tills vidare inte får avslutas samt att beslutet därom gäller omedelbart och till dess att rätten förordnar annat i målet.

SKÄLEN FÖR LÄNSRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 1 kap. 24 § LUF ska upphandlande enheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 12 kap. 1 § LUF ska en upphandlande enhet anta antingen det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande enheten, eller det anbud som innehåller det lägsta priset.

Av 12 kap. 3 § LUF framgår bl.a. att en upphandlande enhet får förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan enheten skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått ett tillfredsställande svar. Den upphandlande enheten ska ge anbudsgivaren tillfälle att yttra sig över enhetens skäl för att förkasta anbudet med beaktande av de lämnade förklaringarna.

Enligt 16 kap. 2 § LUF ska rätten, om den upphandlande enheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 24 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Rätten får vid vite förbjuda den upphandlande enheten att fortsätta upphandlingen utan att avhjälpa bristerna.

Enligt ANBUDSFÖRMULÄR 2009-09-14, punkten 3. Tim-arvoden och å-priser avseende tillkommande och avgående arbeten, framgår att följande ska framgå av anbudet beträffande jourarbete. Total utryckningskostnad inklusive en (1) timmes arbete (inklusive övriga fasta kostnader som resor etc.).

Bolaget har anfört i huvudsak följande. Upphandlingen bör rättas och bolaget därmed tilldelas uppdraget. – Luftfartsverket har felaktigt förkastat bolagets anbud på den grunden att bolagets anbud var för lågt. Bolagets pris på anbudet är inte ”onormalt” lågt. Enligt Luftfartsverkets utvärderingsmodell uppgår bolagets anbud till 192 000 kr i jämförelse med den antagne anbudsgivarens anbud om 237 924 kr. Bolagets anbud är således lägre men inte ”onormalt” lågt. Det har inte heller påståtts av Luftfartsverket att bolagets anbud skulle ha ett för lågt pris. Inte heller priset avseende posten jourarbeten är emellertid ”onormalt” lågt. Luftfartsverket har inte skriftligen begärt en förklaring av bolaget till det låga priset på posten avseende jourarbeten. Även på denna grund är det därför felaktigt att förkasta

bolagets anbud. Beträffande utvärderingen i övrigt hade bolagen tilldelats samma referenspoäng för kvalitetskriterierna. Det råder därför ingen tvekan om att bolaget skulle ha tilldelats kontraktet om inte Luftfartsverket hade förkastat anbudet. – Bolaget var inte enda anbud i upphandlingen som diskvalificerades. Luftfartsverket erhöll sex anbud varav fem kvalificerades och ett bedömdes ej uppfylla enligt riskbedömningen uppställt krav. Ytterligare två av de fem anbudsgivare förkastades vid prisutvärderingen på den grunden att priset avseende jourarbeten var för lågt. Således ansågs endast tre anbudsgivare av sex enligt Luftfartsverket ha lämnat korrekta anbud. Att bolaget av misstag i anbudet åsatte jourarbeten 0 kronor stämmer. Efter förfrågan rättades detta, vilket accepterades av Luftfartsverket. Inte ens ett pris om 0 kronor hade dock varit tillräckligt för Luftfartsverkets förkastande av bolagets anbud (jfr åberopad dom av Länsrätten i Södermanlands län). Priset på hela anbudet hade då uppgått till 162 000 kr, vilket inte heller är onormalt lågt för sådana arbeten som är ifråga, vilket inte heller, vid sådan värdering, kunnat anses vara onormalt lågt. – Luftfartsverket anbudsutvärdering bygger på att jourarbeten kommer att utföras till ett antal om 50. Detta är dock en ren gissning från verkets sida och en bedömning som inte delas av bolaget. De hissar som är ifråga är relativt nya, varför det sannolikt kommer att bli fråga om betydligt färre utryckningar, rimligtvis fem. Osäkerheten i fråga om hur mycket tilläggsarbete – om något – som kan komma att utföras visar i sig att ett anbud inte kan förkastas enbart för att en i anbudet ingående post kan ha åsatts ett lågt värde. – Luftfartsverkets påstående att priset 600 kr inte var ”realistiskt” tillbakavisas. Priset för jourarbeten ska gälla oavsett när på dygnet eller dag i veckan detta utförs. Det förhållande att bolagets pris på jourarbeten ligger i nivå med offererat pris per timma för servicearbeten på kvällstid innebär dock inte att det därmed är ”onormalt lågt”. En jourutryckning under dagtid skulle innebära att bolaget får mer betalt än om servicearbeten skulle ha utförts under motsvarande tid och om det utförs under helger får bolaget sämre betalt. För bolaget innebär detta endast en annan lönsamhet på vissa

i anbudet ingående poster än på andra. – Huruvida en i anbudet ingående post är realistisk eller inte ankommer inte på Luftfartsverket att bedöma. Inte heller är det grund för att förkasta ett anbud. – Vidare är Luftfartsverkets påstående om att man befarar att drabbas av extra debiteringar för att entreprenören ska uppnå kostnadstäckning för utfört arbete ytterst märkligt. En part i ett avtal kan inte begära ersättning för tillkommande arbeten om tillkommande arbeten inte existerar. En av bolaget gjort felkalkylering kan endast drabba bolaget. Några möjligheter till extra debiteringar kan därför inte uppkomma. – Luftfartsverket har aldrig ställt någon fråga angående av bolaget för jourarbeten uppgivet pris om 600 kr. Den fråga som ställts avsåg ett förtydligande av angivet pris om 0 kr, vilket efter ändring till 600 kr accepterades av Luftfartsverket. En upphandlande enhet ska dessutom – om den fattar beslut om att förkasta ett anbud på grund av att man anser det onormalt lågt – ”ge anbudsgivaren tillfälle att yttra sig över beslutet samt ange skälen till beslutet med beaktande av anbudsgivarens förklaring och till det låga anbudspriset”. Så har inte skett i detta fall. Bolaget hade då kunnat redovisa hur priset räknats fram. Bolagets timpris avseende jourkostnad har beräknats enligt följande.

Montörens timpenning	138 kr
Sociala avgifter per timma	83 kr
Reskostnad för tre (3) mil	105 kr
Övertidskostnad för montör	120 kr
Timomkostnad för företaget	75 kr
Vinst	79 kr
Summa	<hr/> 600 kr

Om Luftfartsverket felaktigt förkastat bolagets anbud ska utvärderingen göras om. Verkets påstående att ”i detta skede, med avslöjade priser, göra om upphandlingen vore ett avsteg från principerna för rättvis upphandling” ter sig något märkligt. En upphandlande enhet bör av alla skäl förvissa sig om att utvärderingen går till på ett så korrekt sätt som möjligt och i enlighet med gällande lagstiftning.

Luftfartsverket har anfört bl.a. följande. Vid anbudstidens utgång hade Luftfartsverket erhållit sex anbud. Av dessa har fem kvalificerat sig för utvärderingsskedet medan bolagets anbud diskvalificerats. Bolagets anbud visade sig innehålla vissa oklarheter beträffande posten jourarbete som man valt att prissätta till 0 kr enligt anbudsformuläret. Luftfartsverket har ställt en kompletterande fråga via e-post för klarläggande av prisnivån. Bolaget har då svarat att jourkostnaden skulle vara 600 kr. Någon närmare specificering eller förklaring innehöll inte svaret. Enligt uppgift i anbudsformuläret ska jourarbete innehålla total utryckningskostnad inklusive en timmes arbete samt övriga fasta kostnader som resor etc. Pris skulle anges exklusive moms. – Luftfartsverket har bedömt bolagets jourutryckningskostnad som onormalt låg. Vid beaktande av samtliga efterfrågade kostnadsdelar som ska ingå i begreppet jourarbete kan erbjuden prisnivå om 600 kr inte anses realistisk. Luftfartsverket har anledning att befara att man kommer att drabbas av extra debiteringar för att entreprenören ska nå kostnadstäckning för utfört arbete. Bolaget har i sin ansökan om överprövning redovisat jourarbeten utifrån en prissättning som inte redovisar kostnader för hjälpmedel, utrustning, resor till flygplats eller förbrukningsmaterial. Övriga anbudsgivare hade en realistisk och väl redovisad prisnivå för jourutryckningsarbeten inom intervallet 1 400 kr – 1 950 kr. I jämförelse härmed var bolagets anbud orealistiskt. Att förkasta bolagets anbud har mot denna bakgrund varit korrekt. I detta skede – med priserna avslöjade – göra om upphandlingen vore ett avsteg från principerna för en rättvis upphandling. Den bör därmed få fullföljas.

Länsrätten gör följande bedömning.

Den nu aktuella upphandlingen avser serviceavtal avseende hissar och rulltrappor vid Sundsvall och Härnösand flygplats. Efter anbudstidens utgång hade anbud från sex anbudsgivare inkommit, varav ett förkastades under kvalificeringsfasen. Luftfartsverket bedömde under kvalificeringsfasen

bolagets offererade pris om 0 kr avseende jourarbeten såsom onormalt lågt. Efter förfrågan från verket rättade bolaget detta till 600 kr. Fem anbud gick därefter vidare till utvärdering.

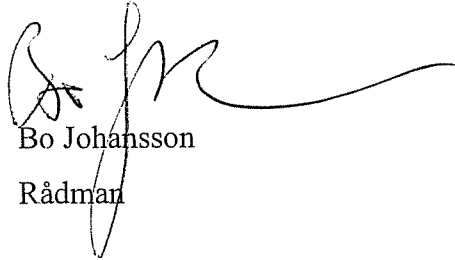
Luftfartsverket bedömde under utvärderingsfasen därefter bolagets offererade och rättade pris avseende jourarbeten om 600 kr som onormalt lågt och förkastade bolagets anbud på denna grund. Enligt Luftfartsverket är priset orealistiskt i jämförelse med övriga anbudsgivares. Bolaget har dock förklarat detta med att man får mer betalt för en jourutryckning under dagtid och sämre betalt för servicearbeten som utförs under motsvarande tid eller under helger och att man därigenom får en annan lönsamhet på vissa i anbudet ingående poster än på andra. Att bolagets anbud inte skulle uppfylla i anbudsunderlaget uppställt krav kan därför inte anses visat.

Vidare får anbud förkastas på denna grund först sedan upphandlande enhet skriftligen begärt en förklaring härtill och inte fått ett tillfredsställande svar. Därtill ska den upphandlande enheten även ge anbudsgivaren tillfälle att yttra sig över skälen till att anbudet förkastas med beaktande av de lämnade förklaringarna. Så har här inte skett.

Inte heller kan Luftfartsverket anses ha visat att bolaget saknat förmåga att leverera enligt anbudet.

Luftfartsverket har därmed saknat fog för att utesluta bolaget från utvärdering. Genom uteslutningen har bolaget lidit skada. Vid sådana förhållanden föreligger skäl för ingripande enligt LOU. Rättelse ska därför ske på så sätt att bolagets anbud upptas till utvärdering.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109 1d)

Bo Johansson
Rådman

Föredragande har varit Åsa Holm.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.